

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы
Кичүчат авыл Советы
КАРАРЫ

20 январь 2022 ел

№ 33

Татарстан Республикасы Әлмәт
муниципаль районы Кичүчат авыл
Советы депутаты статусы турында
нигезләмә хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында «2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 29 статьясы, Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының «Кичүчат авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 24 статьясы нигезендә

Кичүчат авыл Советы КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Кичүчат авыл Советы депутаты статусы турында нигезләмәне расларга (кушымта).

2. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Кичүчат авыл Советының тубәндәге каарлары үз көчләрен югалткан дип танырга:

- 2006 елның 19 апрелендәге 2 номерлы «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Кичүчат авыл Советы депутаты статусы турындагы нигезләмә хакында»;

- 2013 елның 13 июнендәге 556 номерлы « Кичүчат авыл Советының 2006 елның 19 апрелендәге 2 номерлы «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Кичүчат авыл Советы депутаты статусы турындагы нигезләмә хакында»гы каарына үзгәрешләр керту турында»;

- 2013 елның 20 декабрендәге 67 номерлы « Кичүчат авыл Советының 2006 елның 19 апрелендәге 2 номерлы «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Кичүчат авыл Советы депутаты статусы турындагы нигезләмә хакында»гы каарына үзгәрешләр керту турында»;

-2018 елның 17 июлендәге 45 номерлы « Кичүчат авыл Советының 2006 елның 19 апрелендәге 2 номерлы «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Кичүчат авыл Советы депутаты статусы турындагы нигезләмә хакында»гы каарына үзгәрешләр керту турында»;

-2019 елның 06 маенданы 60 номерлы « Кичүчат авыл Советының 2006 елның 19 апрелендәге 2 номерлы «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Кичүчат авыл Советы депутаты статусы турындагы нигезләмә хакында»гы каарына үзгәрешләр керту турында»;

-2020 елның 03 марта 73 номерлы « Кичүчат авыл Советының 2006 елның 19 апрелендәге 2 номерлы «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Кичүчат авыл Советы депутаты статусы турындагы нигезләмә хакында»гы

каарына үзгөрешиләр көртү турында».

3. Әлеге каарны Кичүчат авылы, Юлдаш урамы, 2а йорты территориясендә урнашкан махсус стендларда игълан итәргә, шулай ук "Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында "(PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм Әлмәт муниципаль районы сайтында «Интернет» чөлтәрендә урнаштырырга.

4. Әлеге каарар рәсми басылғаннан соң үз көченә керә.

5. Әлеге каарарның үтәлешен контролдә тотуны Кичүчат авыл җирлеге башлыгына йөкләргә.

Кичүчат авыл җирлеге башлыгы

Р.Х.Шәйхетдинов

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Кичүчат авыл Советының 2022 елның 20 январь 33 номерлық карарына 1 нче күшымта

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Кичүчат авыл Советы депутаты статусы турында нигезләмә

1 статья. Депутат статусының хокукий нигезе

1. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Кичүчат авыл Советы депутаты статусы (алга таба - депутат) Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районның «Кичүчат авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.
2. Жирле үзидарә органнары депутатның гамәлдәге законнар, жирлек Уставы һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән хокукларын һәм бурычларын нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыралар.

2 статья. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутатның вәкаләтләре вакыты жирлек уставы нигезендә-5 (биш) ел.
2. Депутат вәкаләтләренең билгеләнгән срокын агымдагы вакыт эчендә үзгәрту рәхсәт ителми.
3. Депутатның вәкаләтләре вакыты Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Кичүчат авыл жирлеге Советына (алга таба - жирлек Советына) сайланган көннән башлана һәм яңа чакырылыш авыл жирлеге Советы эшли башлаган көннән, гамәлдәге законнарда, жирлек Уставы һәм әлеге Нигезләмәдә каралган башка очракларда туктатыла.

3 статья. Депутат таныклығы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатның шәхесен һәм вәкаләтләрен раслый торган документ булган таныклығы, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында куллана торган күкрәк билгесе бар.
2. Таныклық турында нигезләмә жирлек Советы тарафыннан раслана.
3. Депутатның таныклығы Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына тоткарлыксыз кереп йөрү, утырышларда катнашу, шулай ук милек рәвешләренә бәйсез рәвештә оешмаларга тоткарлыксыз йөрү хокукун бирә торган, жирлек бюджеты акчалары исәбеннән тулысынча яисә өлешчә финансдана торган яки салымнар һәм мәжбүри түләүләр түләү буенча ташламаларга ия булган, жирле үзидарә органнарын гамәлгә куючылар сыйфатында жирлек жирле үзидарә органнарына керү хокукуна ия документ булып тора.

4 статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутатка, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасына, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затына үз вәкаләтләрен тоткарлыксыз гамәлгә ашыру өчен шартлар тәэммин ителә.

2. Жирлек Советы депутатларының билгеләнгән саныннан 10 (ун) проценттан да артмаган өлеше дайми нигездә эшли ала, калганнары дайми рәвештә эшли.

3. Депутат депутат эшчәнлеген төп эшчәнлектән аерылмыйча гына башкара яисә жирлек Советында профессиональ дайми нигездә эшли.

5 статья. Депутат эшчәнлеге формалары

1. Депутат эшчәнлегенең формалары булып тора:

1) Әлмәт муниципаль районы Кичүчат авыл Советы карары белән расланган Регламентта билгеләнгән тәртиптә авыл жирлек Советы утырышларында катнашу; 2009 ел 26 декабрь 70 номерлы (алга таба-жирлек Советы Регламенты);

2) норматив хокукий акт проектын керту;

3) дәүләт хакимиите органнарының, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, оештыру-хокукий формаларына бәйсез рәвештә оешма житәкчеләренә, ижтимагый берләшмәләргә муниципаль берәмлекләр карамагындагы мәсьәләләр буенча мөрәҗәгать итү;

4) депутат таләбе керту;

5) жирлек Советы тарафыннан кабул ителә торган муниципаль берәмлекнең хокукий актлары проектларын эшләүдә катнашу;

6) Татарстан Республикасы Дәүләт Советына закон чыгару инициативасы тәртибендә жирлек Советы тарафыннан кертелә торган Татарстан Республикасы законнары проектларын эшләүдә катнашу;

7) сайлаучылар белән очрашулар, аларның мөрәҗәгатьләре белән эшләү, сайлаучыларга үз эшчәнлекләре һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүмат бирү;

8) жирле референдумнар, ачык тыңлаулар, жыелышлар, конференцияләр һәм сораштырулар оештыруда һәм үткәрүдә катнашу.

9) жирлек Советында депутат берләшмәләре, фракцияләр һәм депутат тәркемнәре эшендә катнашу.

2. Депутат үз эшчәнлеген федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, жирлек Уставы белән каралган башка рәвешләрдә дә башкара ала.

5.1. статья . Депутат группалары.

1. Жирлек Советы депутатлары жирлек Советы тарафыннан карала торган мәсьәләләр буенча уртак эшчәнлек алып бару һәм бердәм позиция белдерү өчен депутат тәркемнәренә берләштергә хокуклы.

2. Депутатлар тәркеме составында кимендә өч депутат була алмый. Жирлек Советы депутаты бары тик депутат тәркеменең генә әгъзасы була ала.

3. Депутат тәркемнәрен төзү, теркәү һәм аларның эшчәнлеге тәртибе жирлек Советы Регламенты белән билгеләнә.

6 статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат үз сайлау округы сайлаучылары, шулай ук аның сайлау округы территориясендә урнашкан предприятие, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар колективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучылар алдында җаваплы һәм аларга хисап тотылды.

3. Депутат сайлаучыларга үз эшләре һәм очрашуларда, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша жирлек Советының эше турында дайми хәбәр итә. Айга бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.

4. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары маҳсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук ишегалды территорияләрендә, аларны үткәру тормыш белән тәэммин итү,

транспорт яки социаль инфраструктура, элемтә объектларының функцияләвен бозу, жәяүлеләрнең һәм (яки) транспорт чарапарының хәрәкәтенә комачаулық тудырмау яки гражданнарның торак урыннарына яки транспорт яки социаль инфраструктура объектларына көрүенә юл күймау шарты белән үткәрелә. Мондый очрашулар турында жирле үзидарә органнарына хәбәр итү таләп ителми. Шул ук вакытта депутат курсәтелгән органнарга аларны үткәру датасы һәм вакыты турында алдан хәбәр итәргә хокуклы.

5. Жирле үзидарә органнары депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үткәру өчен маҳсус билгеләнгән урыннарны билгелиләр, шулай ук депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын үткәру өчен жирле үзидарә органнары тарафыннан бирелә торган урыннар исемлеген һәм аларны бирү тәртибен билгелиләр.

6. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенең жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.

7. Депутат үз сайлаучыларының хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэммин итү буенча чаралар күрә: алардан кергән тәкъдимнәрне, гаризаларны һәм шикаятыләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрне дөрес хәл итүгә ярдәм итә; жәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булгандың дәүләт хакимиятенең тиешле органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә.

7 статья. Депутатның жирлек Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат үзе жирлек Советы утырышларында катнаша.

2. Депутат үз вакытында жирлек Советы утырышын үткәру вакыты һәм урыны, каралуга кертелә торган мәсьәләләр турында хәбәр итә, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча барлык кирәkle материалларны жирлек Советы Регламенты нигезендә ала.

3. Депутат хокуклы:

- 1) жирлек Советы Регламенты нигезендә яшерен тавыш бирү юлы белән Әлмәт муниципаль районы Советына сайланырга һәм сайланган вәкил булырга;;
- 2) жирлек Советның үзидарә органнарын формалаштыру мәсьәләләре буенча тәзелә торган кандидатуралар, вазыйфаи затлар, сайлана яки билгеләнә торган сораулар буенча үз фикерен белдерергә;
- 3) жирлек Советы тарафыннан карау өчен сораулар бирергә;
- 4) жирлек Советы Регламентында каралган тәртиптә, аның утырышларында карау өчен жирлек советының хокукий-норматив актлары проектларын кертергә;;
- 5) көн тәртибе, фикер алышына торган мәсьәләләрне карау тәртибе һәм асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, караплар проектларына һәм жирлек Советының башка ақтларына тәзәтмәләр кертергә;
- 6) жирлек Советы утырышында теләсә кайсы органның яисә вазыйфаи затның, жирлек Советына хисап бирүче яисә контролльдә тотылган затның чираттан тыш хисабын яки мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;;
- 7) фикер алышуларда билгеләнгән тәртиптә катнашырга.
- 8) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмә бирергә;
- 9) жирлек советы утырышларында, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия булган гражданнар мәрәҗәттәрен игълан итәргә;;
- 10) Жирлек Советы тарафыннан тәзелә торган органнарның һәм вазыйфаи затларның кандидатураларының персональ составы буенча фикерне әйттергә;
- 11) жирлек Советы утырышлары беркетмәләре белән танышу;
- 12) законнар, жирлек Уставы һәм жирлек Советы регламентыннан үзенә бирелгән башка хокуклардан файдаланырга.

8 статья. Депутатның беренче чиратта кабул итүгө хокуки

Депутат үз эшчәнлеге мәсъәләләре буенча жирлек территориясендә жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларын беренче чиратта кабул иту хокуыннан файдалана, анда зат муниципаль вазыйфанды били.

9 статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокуки

Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль предприятиеләрдән һәм учреждениеләрдән һәм аларның вазыйфаи затларыннан депутат эшчәнлеге белән бәйле, закон тарафыннан сакланмыый торган яшерен мәсъәләләр буенча мәгълүмат алу хокуына ия.

10 статья. Депутатлар мәрәжәгатьләрен карау

1. Депутат дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына, оештыру-хокукий формаларына бәйсез рәвештә оешмаларга, иҗтимагый берләшмәләргә, депутат эшчәнлеге мәсъәләләре буенча тиешле вазыйфаи затларга телдән һәм язма мәрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат эшчәнлеге мәсъәләләре буенча депутат мәрәжәгать иткән жирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм аларның вазыйфаи затлары депутатка аның мәрәжәгатенә җавап бирергә яисә соралган документларны яисә мәрәжәгать алган көннән соң 15 көн эчендә, әгәр ул өстәмә өйрәнү яисә тикшерү таләп итмәсә, белешмәләр бирергә тиеш..

3. Депутат мәрәжәгатенә бәйле рәвештә өстәмә тикшерү яисә нинди дә булса мәсъәләләрне өстәмә өйрәнү кирәк булган очракта, вазыйфаи затлар һәм әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән житәкчеләр бу хакта депутат мәрәжәгатен алган көннән 15 көн эчендә депутатка хәбәр итәргә тиеш. Соңғы җавап депутатка депутатның язма мәрәжәгатен алган көннән алыш 30 (утыз) көннән дә соңга калмыйча тапшырыла.

4. Оештыру-хокукий рәвешенә бәйсез рәвештә, иҗтимагый берләшмәләр, аларның вазыйфаи затлары тарафыннан депутатларның мәрәжәгатьләрен карау тәртибе һәм сроклары законнар белән билгеләнә.

5. Депутат жирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм алар куйган сорауларны карауда турыдан-туры катнашырга хокуклы.

10.1 статья. Депутат таләбе

1. Депутат яисә депутатлар төркеме жирлек башлыгына, жирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә жирлек Советы компетенциясенә керә торган мәсъәләләр һәм үзенец депутат эшчәнлеге мәсъәләләре буенча депутат сорату белән мәрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат соратуы жирлек Советы утырышында язма рәвештә кертелә һәм рәислек итүче тарафыннан иғълан ителә. Депутат соратуын рәсмиләштерү жирлек Советы Регламенты нигезендә башкарыла. Депутат таләбе мәрәжәгать иткән орган яисә вазыйфаи зат аңа телдән (жирлек Советы утырышында) яисә язма рәвештә депутат соратуын алган көннән соң 30 көн эчендә җавап бирә.

3. Жирлек Советы утырышында депутат гарызnamәсе мәрәжәгать иткән рәислек итүче яисә вазыйфаи зат аңа җавап итеп иғълан ителә.

4. Жирлек Советы орган яисә вазыйфаи зат депутат соравы буенча кабул ителгән каарның үтәлеше турында язма җавап бирүне советта билгеләнгән срокка йөкләргә хокуклы.

10.2 статья. Депутатның тәкъдимнәре

1. Депутат тарафыннан жирлек Советы утырышларында кертелгэн тәкъдимнәр язма рәвештә жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфаи затларга карауга жибәрелә.

2. Жирле үзидарә органнары һәм әлеге статьяның 1 пунктында күрсәтелгән депутат тәкъдимнәре жибәрелгән вазыйфаи затлар аларны бер айдан да соңға калмыйча карауга һәм нәтижәләр турында жирлек советына һәм депутатка хәбәр итәргә тиеш. Тәкъдим кире кагылган очракта нигезле җавап бирелә.

10.3 статья. Депутат тикшеруе

1. Депутат тикшеруе-жирлек Советының контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру формасы. Жирлек Советында депутат, депутатлар төркеме, депутат төркеме таләбе буенча жирлек Советы жирлек Советы қарамагына караган мәсьәлә буенча депутат тикшеруе үткәру турында карап кабул итәргә хокуклы.

2. Депутат тикшеруен үткәру маҳсус тәзелгән комиссиягә йөкләнә.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары депутат тикшеруен үткәрудә ярдәм күрсәтергә, депутат тикшеруен уздыру өчен кирәклө тиешле документлар һәм материаллар бирергә тиеш. Күрсәтелгән документлар һәм материаллар Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарын үтәп, дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка сер турында бирелә.

4. Депутат тикшеруен уздырганда гражданнарның шәхси тормышына тыкшыну, гражданнарның шәхси тормышының кагылгысызлыгын бозу рәхсәт итәлми.

5. Депутат тикшеруе нәтижәләре буенча жирлек Советы яки тикшеру уздыру йөкләнгән маҳсус тәзелгән комиссия нигезләнгән бәяләмә төзи, ул жирлек Советы утырышында карала. Карап нәтижәләре буенча жирлек Советы карар кабул итә.

11 статья. Депутат хокуклары гарантияләре.

1. Депутатларның, жирле үзидарәнең сайланулы органнары әгъзаларының жинаять яисә административ җаваплылыкка тартылган хокукларын гарантияләү, тоткарлау, кулга алу, тәнту, сорай алу, аларның жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләренә карата башкарылу, шулай ук депутатларга, жирле үзидарәнең сайланулы органнары әгъзаларына, алар биләгән торак һәм (яисә) хәзмәт урыны, аларның бағажлары, шәхси һәм хәзмәт транспорт чаралары, алар тарафыннан файдаланыла торган элемтә чаралары язышуларына карата оператив-эзләү чаралары уздырганда федераль законнар белән билгеләнә.

2. Депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы тавыш биргәндә әйтегендә фикер, тавыш биргәндә чагылдырылган позиция өчен жинаять яисә административ җаваплылыкка тартыла алмый, һәм депутат статусына, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасына, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затына, шул исәптән аларның вәкаләтләре чоры тәмамлануга туры килә торган башка гамәлләр дә. Әлеге нигезләмә жирле үзидарәнең сайланулы органы депутаты, әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты тарафыннан халык алдында кимсүтүләр, яла ягу яисә федераль законда каралган башка хокук бозуларга жибәрелгән очракларга кагылмый.

3. Даими нигездә вәкаләтләрне гамәлгә ашыручы депутат граждан, административ яисә жинаять эше буенча яки административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яисә вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) буларақ катнаша алмый.

12 статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре

Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре «Муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы депутаты, жирле үзидарәнең

сайланулы органы өгъзасы, Татарстан Республикасында жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре турында» 2009 елның 12 февралендәге 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, жирлек Уставы, жирлек Советы тарафыннан раслана торган башка норматив актлар белән билгеләнә.

13 статья. Жирлек вәкилен муниципаль район Советына сайлау һәм чакыртып алу тәртибе

1. Жирлек вәкиле Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Советына яшерен тавыш бирү юлы белән жирлек Советы депутатлары арасыннан сайланы.
2. Сайланган дип жирлек Советы депутатларының билгеләнгән саныннан яртысыннан артыгы тавыш биргән кандидат санала.
3. Жирлек вәкиле вәкаләтләре 14 статьяда каралган нигезләр буенча, шулай ук депутат этикасы кагыйдәләрен, депутатның әлеге Нигезләмәдә беркетелгән вазыйфаларын бозу очракларында вакытыннан алда туктатыла.
4. Жирлек вәкиле район Башлыгы инициативасы белән яисә жирлек Советы депутатларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән бер өлеше таләбе буенча кабул ителгән жирлек Советы карапы буенча да теләсә кайсы вакытта чакыртып алышырга мөмкин. Жирлек вәкилен чакыртып алу турындагы карап жирлек Советы депутатларының билгеләнгән саныннан өчтән ике тавыш белән кабул ителә.

14 статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре түбәндәге очракларда ақытыннан алда туктатыла:
 - 1) үлем;
 - 2) үз теләге белән отставкалар;
 - 3) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яисә чикләнгән эшчән дип тану;
 - 4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип тану яисә вафат булган дип иғълан иту;
 - 5) судның гаепләү карапының үз көченә керүе;
 - 6) Россия Федерациясенән читкә дайми яшәү урынына чыгу;
 - 7) Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданлыгы-Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы туктатылса, чит ил гражданы аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы, чит дәүләт гражданлыгы яисә Россия Федерациясе халықара шартнамәсе нигезендә Россия Федерациясе гражданы яки чит ил гражданы территориясендә дайми яшәү хокукун раслаучы бүтән документ белән Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә башкача каралмаган булса, жирле үзидарә органнарына сайланган булырга хокуклы;
 - 8) сайлаучылар фикере;
 - 9) жирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;
 - 10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны алыштыручу альтернатив граждан хезмәтенә җибәрү;
 - 11) «Россия Федерациясенә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән башка очракларда.

Депутатның вәкаләтләре «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм башка затлар чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категория затларга Россия Федерациясе территориясенән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм аларны саклауны, чит

ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яки) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендағы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәгән очракта вакытыннан алда туктатыла, әгәрдә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, башкасы каралмаган булса.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 1-7, 10, 11 пунктларында күрсәтелгән очракларда жирлек Советы депутаты вәкаләтләрен туктату турындағы карап жирлек Советы тарафыннан вәкаләтләр вакытыннан алда туктатылу өчен нигез барлыкка килгән көннән 30 көннән дә соңга калмычка кабул ителә.

Татарстан Республикасы Президенты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көн әлеге гаризаның жирлек Советына көргөн көн була.

3. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 8 пунктында карапланган очракта, жирлек Советы депутаты вәкаләтләре жирлек Советы депутатын чакыртып алу буенча тавыш биру нәтижәләрен рәсми бастырып чыгарган көннән туктатыла.

4. Жирлек Советы депутаты вәкаләтләре, әлеге статьяның 1 өлешендәге 9 пунктында карапланган очракта, жирлек Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла.

15 статья. Депутат этикасы

1. Депутат депутат этикасы нормаларын үтәргә тиеш:

1) жирлек Советында билгеләнгән Халық алдында чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә; ;

2) депутат эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда, Федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән, депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә ана билгеле булган мәгълүматларны таратмаска һәм кулланмаска; ;

3) жирле үзидарә органдары эшендә катнашудан тыелырга һәм жирле үзидарә органдары, оешмалар, вазыйфа затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә шәхсән яки аның якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә депутат статусыннан файдаланмаска;;

4) депутат бурычларын объектив башкаруда шик тудырырлык тәртиптән тыелырга, шулай ук аның аbruена яисә жирлек Советы аbruена зыян китерегә сәләтле низаглы ситуацияләрдән котылырга; ;

5) мәнфәгатьләр конфликтты барлыкка килү куркынычы янаганда - шәхси кызыксыну депутат вазыйфаларының объектив башкаралуына тәэсир итә яки йогынты ясый ала торган ситуациядә - бу хакта жирлек Советына хәбәр итәргә һәм әлеге мәнфәгатьләр конфликттын булдырмауга яки җайга салуга юнәлтелгән аның карапларын үтәргә.

16 статья. Депутатның бурычлары

1. Депутат бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, Федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, жирлек Уставын, башка муниципаль хокукий актларны үтәргә;

2) гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэммин итү;

3) дайими, әмма айга бер тапкырдан да ким түгел, сайлаучыларны кабул итү;

4) гражданныарның, оешмаларның, аларның оештыру-хокукий формасына, ижтимагый берләшмәләргә, дәүләт хакимиите органнарына, җирле үзидарә органнарына бәйсез рәвештә мөрәҗәттәрен үз вакытында карага һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җавап бирергә;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елга бер тапкырдан да ким булмаган хисап тотарга;

6) «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның көрөмнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясенән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (көртемнәр) ачуны һәм счетлары (көртемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маенданы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәргә;

7) закон белән саклана торган башка серләрне сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә үзенә билгеле булган гражданныарның шәхси тормышына, намусына, аbruена кагылучы белешмәләрне таратырга.

2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, җирлек Уставы һәм башка муниципаль хокукий актлар белән йөкләнгән башка бурычларны башкара.

17 статья . Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Депутат хокуклы түгел:

1) физик һәм юридик затлардан депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле бүләкләүләр (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) алырга;

2) гамәлгә ашырыла торган вәкаләтләр чикләрендә аерым сәяси партияләргә, сайлау берләшмәләренә, үзүлай ук Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнарына, җирле үзидарә органнарына сайлауларда аерым кандидатларга өстенлекне тәэммин итә торган каарлар кабул итәргә;

3) үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру процессында, шул исәптән җирле бюджет акчалары исәбеннән финанс ташламалары һәм гарантияләр биргәндә, депутат үз милкендә булган яки катнашучы яисә әгъза булган аерым затларга һәм оешмаларга өстенлек бирергә;

4) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле командировкаларга, Россия Федерациясенең халықара килешүләре нигезендә яисә федераль дәүләт хакимиите органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары, җирле үзидарә органнарының чит ил партнерлары белән килешүләре нигезендә гамәлгә ашырыла торган командировкалардан тыш, физик һәм юридик затлар исәбенә чыгарга.

2. Депутат өстәмә рәвештә муниципаль хезмәт вазыйфаларын били алмый, дәүләт хакимиятиенең закон чыгару (вәкиллекле) органнары депутатлары була алмый.

3. Даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы депутат түбәндәгеләргә хокуклы түгел:

1) шәхсән яисә ышанычлы затлар аша эшкуарлык эшчәнлеге белән шөгүльләнергә;

2) коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма белән идарә итүдә катнашу, түбәндәгә очраклардан тыш:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез Идарәдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының,

күчесез милек милек милекчеләр ширкәтенен гомуми жыелышында (конференция) катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия белән идарә итүдә катнашудан тыш) яисә башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчесез мөлкәт милекчеләре ширкәтенен съездында (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югры башкарма органы житәкчесенә) катнашу;

в) Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре советында, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында җирлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тапшыру;

г) җирлек муниципаль хокукий актлар нигезендә идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә урнашкан оешма, гамәлгә куючы (катнашучы) булып торучы (акционер) гражданнарның мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә күрсәтүне, оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләре турында җирлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә тапшыру;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) башка түләүле эшчәнлек белән шәғыльләнергә, мәгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш. Шул ук вакытта мәгаллимлек, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә.

5) хезмәттән тыш максатларда бары тик хезмәт эшчәнлеге өчен генә билгеләнгән мәгълүматны, матди-техник, финанс һәм мәгълүмати тәэминат чараларын кулланырга.

6) җирлек башлыгы вазыйфасын биләүче зат буларак публикации һәм чыгыш ясаган өчен гонорар алырга;

7) Россия Федерациясе законнарында каралган вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле рәвештә бүләкләуләр (ссудалар, акчалата һәм башка бүләкләр, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачу, ял, транспорт чыгымнары өчен түләү) һәм физик һәм юридик затлардан беркетмә чаралары, хезмәт командировкалары һәм башка рәсми чаралар белән бәйле рәвештә алынган бүләкләр (ссудалар, акчалата һәм башка бүләкләуләр, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү) һәм физик һәм юридик затлардан бүләкләр алу, җирлек милке дип таныла һәм акт буенча тиешле муниципаль органга тапшырыла. Җирлек башлыгы вазыйфасын дайими нигездә биләгән муниципаль вазыйфаны биләгән, беркетмә чарасы белән, хезмәт командировкасы белән һәм башка рәсми чаралар белән алынган бүләкнә биргән зат аны Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

8) билгеләнгән тәртипкә карамастан, чит дәүләтләрнен, халыкара оешмаларның, сәяси партияләрнен, башка ижтимагый берләшмәләрнен һәм башка оешмаларның мактаулы һәм маҳсус исемнәр, бүләкләре һәм башка аерымлык билгеләрен (фәнни һәм спорт) билгеләреннән тыш) кабул итәргә;

9) Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла торган хезмәт

командировкаларыннан тыш, жирлекнең Чит дәүләтләрнең дәүләт яки муниципаль органнары, халықара яки чит ил оешмалары белән килешүләре буенча физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән Россия Федерациясенән читкә чыгарга;

10) хезмәт вазыйфаларын үтәүгә бәйле булмаган максатларда, Федераль закон нигезендә хезмәт вазыйфаларын үтәу белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган чикләнгән мәгълүматка кертелгән мәгълүматларны таратырга яки кулланырга.

17. 1 статья. Ышанычны югалтуга бәйле рәвештә муниципаль вазыйфаларны (депутатларны) биләүче затларны эштән азат итү (вазыйфасыннан азат итү).

1. Муниципаль вазыйфаны биләүче зат федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль норматив хокукий актларда каралган тәртиптә түбәндәгө очракларда ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итепергә (вазыйфасыннан азат итепергә) тиеш:

1) яклар тарафыннан мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм (яисә) җайга салу буеча затның чаралар күрмәве;

2) үз керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре хакында белешмәләрне тапшырмау йә, әгәр федераль законнар белән башкасы билгеләнмәгән булса, белә торып дөрес булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

3) затның, Федераль законда билгеләнгән очраклардан тыш, коммерция оешмасы белән идарә итү органы эшчәнлегендә түләүле нигездә катнашу;

4) зат тарафыннан эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру;

5) затның, әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительлек яки Күзәтчелек советлары, чит ил коммерцияле булмаган хәкүмәтнеке булмаган һәм Россия Федерациясе территориясендә эш итүче башка чит ил коммерцияле булмаган оешмалары һәм аларның структур бүлекчәләре составына керүе.

2. Узенә буйсынган затның мәнфәгатьләр конфликтyna китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынуы барлыкка килүе турында мәгълүм булган муниципаль вазыйфаны биләп торучы зат тарафыннан үзенә буйсынган зат тарафыннан мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм (яки) җайга салу чаралары кабул ителгән очракта да, ышаныч югалуга бәйле рәвештә эштән азат итепергә (вазыйфадан азат итепергә) тиеш.

3. Коррупциячел хокук бозу кылган өчен ышанычны югалтуга бәйле рәвештә муниципаль вазыйфаны биләүче затка карата куллану турындагы белешмәләр, "Коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясында каралган ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итепергә (вазыйфасыннан азат итепергә) затлар реестрына кертелә.

18 статья. Депутатның жирлек Советы йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат үз компетенциясе кысаларында бирелгән йөкләмәләрне үтәргә тиеш.

2. Депутат жирлек Советы кушуы буенча жирлек Советы карапларын үтәүне тикшерүдә катнаша.

3. Йөкләмәне үтәу нәтижәләре турында депутат жирлек Советына яки аның комиссиясенә хәбәр итә.

19 статья. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлары белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат, жирле үзидарәнең коллегиаль органы әгъзасы буларак, аның жирлек Советы эшчәнлегендә актив катнашуын тәэммин итүче бөтен хокукка ия.
2. Жирлек советы депутатның сайлау округында, жирлек Советында аның эше, жирлек Советы карарларының һәм күрсәтмәләренең үтәлеше турында хәбәрен тыңларга хокуклы.
3. Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфай затлар депутатка аның эшендә кирәклө ярдәм күрсәтәләр, депутатка жирле үзидарә органнары эшчәнлеге, үзидарә территориясенең икътисадый һәм социаль үсеше программаларын үтәүнең барышы, депутатның тәнкыйди кисәтүләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаralар турында мәғълүмат бирәләр, депутат тарафыннан законнарны, жирлек советының эш практикасын, жәмәгатьчелек фикерен өйрәнүгә ярдәм итедар.

Кичучат
авыл жирлеге башлыгы

Р.Х.Шәйхетдинов

